

"Stajerc" izhaja vsaki
četrtek z dnevom
načrte nedelje.

Vsička velja za Av-
strijo, za celo leto
izvira, za Ogrsko
(50 vin), za celo
Nemčijo stane
leto 6 krov, za
vin pa 8 krov;
vsičko inozemstvo se
v načrtno z ozi-
roma v visokost pošt-
uje. Nekajno je pla-
titi naprej. Posamezne
in se prodajajo po 10 v
sredstvo in upravljanje
se nahaja v
gledališku po-
slopu Štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanih (inseratov) je
za celo stran K 80—
za $\frac{1}{2}$ strani K 40—
za $\frac{1}{4}$ strani K 20—
za $\frac{1}{8}$ strani K 10—
za $\frac{1}{16}$ strani K 5—
za $\frac{1}{32}$ strani K 2.50—
za $\frac{1}{64}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznalu
se cena primerno zniža.

Stev. 34.

V Ptiju v nedeljo dne 20. avgusta 1916.

XVII. letnik.

Našemu cesarju Francu Jožefu I. ob rojstnem dnevnu.

Težki so časi in jeklene živce mora imeti
nek, ki je kot otrok, mož ali starček do-
del to svetovno vojno, katere si niti naj-
boljša fantazija ni zamogla predstaviti.
Naša pokopalisci imamo, pol Evrope je
pokopalice in šele pozneje budemmo razumeli,
nato velikanskih nerazumljivih in neopra-
miljnih bojih smo stali, trpeli ter umirali.
Vsički čudeži te svetovne vojne je pač, da

in zadnjič, ko je smrt storil, moj sin ječi v
azijatskem vjetništvu, — kdo pomiri torej
našo dušo, da se zamore z naravno zdra-
vostjo dvigniti v čistem in krasnem veselju?
Jeklena srca, kakor jih je vstvaril današnji
čas ne poznajo razkošja in vriskajočega ve-
selja. Čakamo zmagovitih naših zastav, ovitih
s florom padlih junakov, — in potem nam
Bog pomagaj, da budemmo zamogli tako prav

praznika, ki velja spominu našega sivilskega,
trpečega in ljubečega cesarja Franca Jožefa I.
V osebi našega vladarja je osredotočena vsa
avstro-ogrška domovinska ljubezen. On nam
je vzor, — oče svojih narodov, za katere je
skrbel z nekakim monarhičnim fanatizmom
skozi dolgo vrsto desetletij. Naš cesar še živi
in skrbi in trpi z nami! Ni več mladenič, —
ob robu groba stoji in smrti gleda v obraz,
brez da bi se mu omračilo oko.
Kakor je stal kot mladi nadvoj-
voda v dežju italijanskih krogelj,
brez da bi čutil moža poniza-
joči smrtni strah, tako stoji i
zdaj ob krmilu te krasne, pre-
tresene in vendar nerazrušljive
domovine, za katero se borijo
milijoni njenih sinov. Franc Jožef
kot človek ne bode vžival sadove
svetovne vojne, ki mora za nas
zmagovito končati. Za njega, ki
je videl ženo in sina, naslednika
in brate v gomilo pasti, ne cvetó
več rožice človeškega veselja.
Vsa njegova velikodušna natura
je napolnjena s sveto ljubeznijo
do svojih narodov, katerim je
tako dolga desetletja z želesno
roko varoval blagoslovjeni mir,
katere pa je moral prisiljen od
besnih, požrešnih sovražnikov,
poslati vendar v odločilno obrambo
premile domovine. Vsi, prav
vsi trpimo v tej svetovni vojni,
katere grozovitosti bodejo po-
znejši zgodovinarji s prestrašenim
začudenjem popisovali, —
vsi, prav vsi trpimo. Ali najbolj
razmesarjeno mora biti srce na-
šega starčka cesarja, ki je sejal
mir in žel vejno, delal za ljubezen
in pridobil sovraštvo. Kakor
oni starodavni knez, o katerem
pričujejo, da je peljal svoj
narod skozi temni gozd v boljšo
domovino, ki pa si je moral iztr-
gati krvaveče srce iz živih prs,
da je plamelo kakor baklja v
temi gozdovja in osvetilo pot
obupanemu ljudstvu, — tako se
nam zdi Franc Jožef habsburški.
V truplu starčka s težko
krono ne živi več druga, nego
ljubezen do svojih narodov, ki
vsi nimajo v njem le vladarja,
pravičnega cesarja, marveč

iz globočine našega srca pozdravljati veselje,
čisto veselje, ta solnčni žarek človeškega
življenja...

Čakamo — in čakamo s trdno načo, da
mora zmaga priti! Kajti nikdar še ni bila
pravica za vekomaj pokopana.

Za sedaj smo se torej odvadili prazni-
kov. Ali enega praznika se nismo odvadili,

četa, ljubečega očeta v najčistejšem zmi-
slu besede. Kdo bi se tedaj iz katerih koli
vzrokov branil, obhajati slavnostno rojstni
dan tega edinega našega cesarja? Kdo bi
se zamogel žalostiti, ko se spominjajo milijoni
src tega moža, ko se sklepa milijone
rok v tihu, vroči, iskreni molitvi: Bog ohrani
nam cesarja... .

Krivična je mnogokrat usoda in slepo udari po pravičnih in grešnikih. Dal Bog, da bi nam ohranila Franca Jožefa še mnogo let. Kajti on je najjasnejši izraz avstrijske domovinske ljubezni, on je vsem svojim narodom vodja in vzor, vladar in oče!

V tem znamenju praznujemo sredi potokov krv rojstni dan presvitlega našega cesarja. Naša ljubezen mu bodi darilo in zahvala ...

Svetovna vojna.

Ogromni boji na vseh frontah. — Naši in naših zaveznikov uspehi. — Boji v zraku.

Avtstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 11. avgusta. Uradno se poroča:

Rusko bojišče. Fronta nadvojvode Karla. Naše karpatске čete so južno od Zabie zopet močne ruske napade odbrile. Severno-vzhodno od Stanislava in južno-zapadno od Monasteryske napadal je nasprotnik zopet z močnejšimi silami. Dosegel je pač nekaj krajevnih uspehov, bil je pa končno po hudem boju vstavljen. V tem prostoru se boreče bojne sile dosegajo one protostore, ki se jim jih je z ozirom na premikanje moči nasprotnika odkazalo. Rusi so zasedli Delatyn in Tysmienico. Tudi Stanislav smo brez boja izpraznili. — Fronta Hindenburga. Južno-zapadno od Zalosze bili so ruski množinski napadi s protinapadi zavrnjeni. Istopako je bil pri Troscianecu sovražnik krvavo zavrnjen. Ob Stochodu pri Kaszowki vzel je neki avstro-ogrski oddelek eno sovražno predpostojanko; pri četah generala Fatha bili so zopetni poskusi prehoda sovražnika v našem zatvornem ognju zadušeni.

Italijansko bojišče. Ob primorski fronti ponovili so Italijani svoje napore proti oddelku Platove in so napadli tudi naše nove postojanke na visočinah vzhodno od Gorice z znatnimi silami. Vsi ti napadi so bili odbiti. Istopako se je izjalovilo več sunkov sovražnika v Dolomitih.

Južno-vzhodno bojišče. Ob spodnjem Vojusu praske; drugače nič pomembnega.

Namestnik generalstabenega šefa pl. Höfer, fml.

Naši letalci zopet nad Benetkami.

K.-B. Dunaj, 11. avgusta. Uradno se razglaša:

Dogodki na morju.

V noči od 10. na 11. t. m. ponovila so naša brodovja pomorskih letal napad na Benetke. Arzenal, kolodvor, zunanje utrdbe in zunanjji forti bili so izdatno z bombami obmetani. Dognalo se je dobr i učinek in požare v arzenalu ter kolodvorskih napravah, to pa vkljub neviht in dežju. V poslopje zračnih ladij v Campaltu se je polno zadelo. Nadalje se je baterije v Gradu in ob izlivu Soče uspešno z bombami obmetalo. Vkljub tako neugodnemu vremenu in ljutemu odpornemu ognju so se vsa letala nepoškodovana vrnila.

Mornariško poveljništvo.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 11. avgusta (W.-B.)] Uradno se poroča:

Zapadno bojišče. Severno od Somme so barvasti in beli Angleži posamezno in brezuspešno napadali. Istopako se je izjalovil mnogokrat ponovljeni naval francoskih čet tesno severno od reke ob vztrajnem zadržanju saških delov rezervnih čet.

Vzhodno bojišče. Fronta Hin-

denburga. Med jezerom Wiszniew in Smorgonom ter v pokrajini severno-vzhodno od Krewo bili so mnogoštevilni slabotni ruski napadi brez težave zavrnjeni.

Ob fronti Stochoda omejil se je napsprotnik po svojih porazih zadnjih dñij v splošnem na živahno artiljerijsko delovanje; od njega poskušeni delni napadi zapadno jezera Nobel, pri Lubieczowu in južno od Zareče se niso posrečili. Južno od Zalosze pričeti boji so pridobili večjo obsežnost. Ruski napad, ki je med Bieloglowy in Horodyczem najprve na ozemlju pridobil, bil je z nemškim protisunkom vstavljen. Močni napadi sovražnika v pokrajini od Troscianeca bili so krvavo zavrnjeni. Njegovi poskusi, prodrti ob Serethu južno-vzhodno od Horodyczem so se popolnoma izjalovili. — Fronta nadvojvode Karla. Južno-zapadno od Monasteryske ter v kotu Dnjestra in Bystrice napadle so močne ruske sile. Vsled premoči nasprotnika se je moral hrabri branitelj na posameznih krajih umakniti. Protinapadi vlovili so sovražni napad zopet in vstavili boj. — V Karpatih trudil se je sovražnik južno od Zabie zamán, da nam iztrga zopet pridobljene uspehe.

Balkansko bojišče. Južno od jezera Doiran napravil je nasprotnik s slabjšimi oddelki posamezne navidezne napade, ki so bili brez resnejšega boja v našem ognju zavrnjeni.

Vrhovno armadno vodstvo.

850 Rusov in 150 Italijanov vjetih.

Avtstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 12. avgusta. Uradno se dnes razglaša:

Rusko bojišče. Fronta nadvojvode Karla. Napad v Karpatih se borečih nemških in avstro-ogrskih čet koraka uspešno naprej. Odvzele so sovražniku 700 vjetih in 3 strojne puške. Južno-vzhodno od Worochte poskušeni ruski protisunki bili so popolnoma zavrnjeni. Drugače je prišlo le ob spodnji Zlati Lipi in južno od Zalocze do živahnejšega bojevnega delovanja. — Fronta Hindenburga. Armada von Böhmer-Mermilli odbila je zapadno od Zalocze več močnih napadov. Zapadno od Kaspowke se je pri enem napadu na sovražno sprednjo postojanko vjele 170 Rusov in zaplenilo 3 strojne puške. Južno Stobychwe so se zopet ruski poskusi prehoda razbili.

Italijansko bojišče. V oddelku med morjem in Vipavsko dolino preprečili smo več poskusov Italijanov, približevati se našim novim postojankam, z ognjem. Na visočinah vzhodno Gorice zavrnile so naše čete zopet močni napad in so pri temu vjele 10 oficirjev ter 140 mož. Pod ljutim sovražnim artiljerijskim ognjem sta stala Monte San Gabriele in Monte Santo. — Ob tijevjeli 700 mož in zaplenili 3 strojne puške.

rolski fronti prinesla so nam manjša jetja 89 vjetih, med njimi 5 oficirjev in 10 strojnih puško.

Južno-vzhodno bojišče. Nasobni dogodki.

Namestnik generalstabenega pl. Höfer, fml.

Napad naših letalcev na izliv Soče.

K.-B. Dunaj, 12. avgusta. Uradno se danes razglaša:

Dogodki na morju.

Pomorska letala so v noči od 11. na 12. avgusta izvajale napade na vzhodno-vzhodno območje ob izlivu Soče. — Naša letalna flota je načelo območja z bombami obmetala. Vrnila se so vkljub ljudstvu obstreljevanju nepoškodovanam Mornariško poveljništvo.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 12. avgusta (W.-B.)] Uradno se poroča:

Zapadno bojišče. Med Thiemom in gozdom Fourcaux ter pri Guillemontu napadle so močne angleške, severno od Ovillersa in pri Poziesu bile so v bližinskem boju in s protinapadi nazaj vrzene. Severno od Bazeletta Petit in pri Guillemontu izjalovane napade v ognju artiljerije, infanterije in strojnih pušk. Med Maurepasom in m. e. razbil se je ljudi napad Francozov, so severno-vzhodno od Hemavon in gozda. — Južno od Somme ponesrečen sovražni delni sunek pri Barleau. Na desno od Maase bili so odbiti v na 11. t. m. napadi z ročnimi granatami vzhodno-zapadno utrdbi Thiamont, zvezčer pa močni infanterijski napadi utrdbi sami pod težkimi izgubami za coze. — Južno od Lintrey posrečeno neko nemško patroljsko podjetje; smo smo vjetje.

Vzhodno bojišče. Fronta Hindenburga. Pri Dubecu ob m. e. zapadno jezera Nobel in južno Zareče napadli so zmanj ruski oddelki. Ob Stochodu vzhodno od Kovela smo pri kratkem boju 170 Rusov in zaplenili več strojnih pušk. Močni sovražni napadi so na obeh straneh od Troscianecu zavrnjeni. — Naša letalna brodovja na v zadnjih dneh ob železnicu Kovela in v severno od iste v obsežnih tabotih čet zopet hvaležne cilje, ki so jih izdali bombami obmetala. Ena ruska letala je severno od Sokula v zračnem boju sestreljeno. — Fronta nadvojvode Karla. — od Zalocze se je zvezčer še ljudi bili ostale severno Karpati na priso de m. e. r. ijskega delovanja. — Pričeta gibanja in jejo se po načrtu. V Karpatih smo predvsem napadu južno od Zalocze zopet zavrnili. — Ob tijevjeli 700 mož in zaplenili 3 strojne puške.

Prodani otoki.

Pred kratkim se je vrla kupčija, ki ima veliki politični men. Združene države S. Amerike so namreč za 5 milijonov funtov šterling (to je za 10 milijonov mark) kupile od Danske kozzano „Dansko zapadno Indijo“. Ta „zapadna Indija“ leži v lantskem oceanu v bližini zaledenega otoka Haiti. Obenem je bil prodan otok St. Thomas s krasnim pristaniščem Christian Amalie. Prinašamo sliko tega pristanišča.

Domoljubna čustva dejanski z učinkujočo po Rdečega križa.“

